

SAMENVATTING RAADSVORSTEL

CASENUMMER	BEHANDELEND AMBTENAAR	SECTOR	PORT. HOUDER	AGENDANUMMER
11G201832 / 451187	W.J. Goosen	WNH	OA	
ONDERWERP Bedrijfsplan Warmtenet Hengelo 2012 - 2041.				

BELEIDSPROGRAMMA/BELEIDSLIJN

Facetagenda Duurzaamheid

REDEN VAN AANBIEDING

Vaststelling bedrijfsplan, beschikbaarstelling aanvullende kredieten en nemen principebesluit voor het doen van investeringen voor de benutting van restwarmte AkzoNobel voor gebouwen van o.a. Stork en Siemens. Daarmee wordt uitvoering gegeven aan de facetagenda als opgenomen in de gemeentebegroting 2012. Hierin staat onder meer vermeld de inzet op reductie van CO₂ uitstoot in Hengelo en vergroting van het gebruik van duurzame energie. Programma lijn 1 gaat over "voorkomen van schaarste en schade" en noemt als eerste project de uitbouw Warmtenet / energiebedrijf.

SAMENVATTING VAN HET RAADSVORSTEL EN HET VERVOLGTRAJECT

Warmtenet

Op 11 december 2007 stemde u in met de oprichting van een warmtebedrijf en de realisatie van Warmtenet Hengelo BV. U stelde een krediet beschikbaar van 4 miljoen euro, plus een reserve voor aanloopverliezen van 2 miljoen euro. Het bedrijfsplan voorzag in een sluitende case. Alle investeringen zouden zich op termijn terugverdienen uit eenmalige aansluitbijdragen en de verkoop van warmte en koude.

Ontwikkelingen

Na genoemde besluitvorming is de realisatie van een warmtenet op gang gebracht. De belangrijkste ontwikkelingen zijn:

1. Aansluitingen zijn volgens plan gerealiseerd in Hart van Zuid, het ROC, Metropool, Berflo Es, Veldwijk, Brouwerijterrein, 't Groothuis en het Gezondheidspark. In het 1e kwartaal 2012 zullen er 500 woningen zijn aangesloten en 80.000 m² gebouwen.
2. Er liggen gevorderde plannen voor de aansluiting van gebouwen van Stork en Siemens per 1-9-2013 door de inzet van restwarmte van AkzoNobel.
3. Van de Stichting Experimenten Volkshuisvesting is een subsidie van 1,5 miljoen euro toegezegd voor het verduurzamen van Eaton als eerste stap in de ontwikkeling van Westermaat Noord. Daarnaast maakt Warmtenet kans op een Europees subsidie van 1 miljoen euro voor de verdere doorontwikkeling in het algemeen. Op 17 april a.s. weten we of de aanvraag wordt afgewezen dan wel opgaat voor de vervolgfase. En eerder is al een subsidiebeschikking ontvangen van 0,8 miljoen euro voor een Bio-Wkk op pyrolyse-olie van BTG-BTL, draaiende met behulp van een turbine van Opra.
4. Warmtenet Hengelo heeft in de "green deal" tussen het Rijk en de provincie Overijssel een plaats gekregen voor onder andere de inzet van restwarmte van AkzoNobel voor projecten aan de oostkant van Hengelo. De uitwerking daarvan zal in de komende maanden plaatsvinden en worden vertaald in concrete plannen.
5. Tot feitelijke verzelfstandiging in de vorm van een BV is het tot dusver nog niet gekomen. Tussen provincie en gemeente is afgesproken daarmee te wachten tot een positieve reactie is verkregen van de Europese Commissie op de melding van staatssteun. 'Brussel' staat op zich positief tegenover Warmtenet, maar wil bediend worden met concretere plannen. Het wel of niet beschikbaar stellen van aanvullende kredieten en de daarop gebaseerde investeringsplannen maken daar deel van uit. Afgesproken is om een nieuwe melding te doen zodra de besluitvorming daarover door uw raad heeft plaatsgevonden. De reactie uit Brussel kan dan in de loop van 2012 tegemoet worden gezien.
6. In de afgelopen jaren daalden de aardgasprijzen. Dat werkt, met inachtneming van het nmda (niet meer dan anders principe), door in de verkoopprijzen van warmte en dus ook in de exploitatieprognoses. Daarnaast is er sprake van stagnatie in de bouw. Dat heeft z'n weerslag op geplande hoeveelheid aansluitingen op het net. Rekening is daarom gehouden met de intussen aangepaste woningbouwprognoses.
7. Zoals in 2011 aan u gemeld is, met het tot dusver gerealiseerde warmtenet, het beschikbaar gestelde krediet van 4 miljoen euro meer dan benut. Voor de verdere uitrol van het warmtenet zullen aanvullende kredieten beschikbaar moeten worden gesteld, waarin de overbesteding vanuit het bestaande krediet wordt meegenomen. Die overbesteding, overigens geheel gedaan in lijn met het door u vastgesteld vigerende bedrijfsplan, belooft medio maart 2012 een bedrag van 1,7 miljoen euro.

Nieuw bedrijfsplan

Dit alles noodzaakt tot het vaststellen van een nieuw bedrijfsplan: het bedrijfsplan Warmtenet Hengelo 2012 – 2041. De ontwikkelingen cq effecten als hiervoor genoemd zijn er in verwerkt. Het verschil met het huidige bedrijfsplan is daarnaast dat er wat betreft de aannames van woning- en utiliteitsbouw gekeken is naar een meer realistisch tijdvak van 10 jaren in plaats van 30 jaren. Dit betekent niet dat we toekomstige woningbouw niet aansluiten; alleen voor het doorrekenen van de haalbaarheid is gekeken naar de eerste 10 jaren. Voor kansrijke projecten die zich in de loop van de jaren aandienen zullen steeds afzonderlijke plannen worden ingediend met bijbehorende businesscases en kredietaanvragen. Daarbij wordt vooral gedacht aan aansluitingen van utiliteitsgebouwen. Dat betekent dat ten opzichte van het vorig plan het accent kan gaan verschuiven van woningen naar niet-woningen.

Het plan bestaat uit:

Deel A: publieksversie, met voorin een samenvatting

Deel B: het feitelijke plan met vooral veel technische én financiële wetenswaardigheden

Deel C: de rekensheets. Dit is het niet-openbare gedeelte (zie voorstel).

Belangrijkste onderdeel van het bedrijfsplan voor de eerstkomende jaren is het primaire net met bijbehorende hardware tussen AkzoNobel en de gebouwen van Siemens, Stork en het ROC. Met de realisering daarvan wordt een belangrijke stap gezet in het proces van verduurzaming.

AkzoNobel is warm voorstander van toepassing van lage temperaturen gebaseerd op het beschikbare temperatuurniveau van haar restwarmte op 40°C. Warmtenet Hengelo is er voor om dit zoveel mogelijk te stimuleren en te faciliteren, mits technisch toepasbaar en financieel haalbaar. Door het systeem van warmte-overdrachtstations is het mogelijk om per deelgebied de temperaturen af te stemmen op de vraag. Voor woningbouwlocaties is 40°C niet toereikend omdat er warm tapwater moet worden geleverd op minimaal 60°C en de meeste afgiftesystemen voor ruimteverwarming tot dusver op een hogere temperatuur zijn uitgelegd.

WNH is met Stork en Siemens in gesprek om hun gebouwen op de lage temperatuur te verwarmen. Indien zij dit mogelijk achten en dit ook vragen aan WNH zijn wij in staat om rendabel een laag temperatuur-net de stad in te leggen. Echter zullen we dan wel voor bijvoorbeeld het ROC de temperatuur moeten opwaarderen tot 70°C omdat daar hun afgiftesystemen op zijn gedimensioneerd. Aanpassing daarvan is financieel zeer lastig. Een L(aag)T(emperatuur)-net is dus voor WNH alleen rendabel te maken als er een zekere basisvraag is. Deze basisvraag wordt verzorgd door Stork en Siemens vanuit Stork City. Zij zijn daarin leidend. WNH heeft ook bij deze partijen nadrukkelijk gevraagd om snel met de gewenste temperaturen te komen. Ergo de temperatuursvraag van Stork en Siemens bepaalt welk temperatuurtraject (HT of LT) wordt aangelegd.

Second opinion

Vanwege het hoge investeringspotentieel met bijbehorende risico's en de gevolgen er van voor de gemeentelijke weerstandscapaciteit van het warmtebedrijf hebben wij Ernst & Young opdracht gegeven een second opinion op het plan uit te voeren. Uw raad is daarover bij brief van 14 december 2011, kenmerk 457248, geïnformeerd. Het rapport is uitgebracht op 1 februari jl. en ligt bij de stukken ter inzage. Het rapport geeft weliswaar geen algemeen afrondend oordeel, maar gelet op de inhoud kan het worden aangemerkt als een steun in de rug voor het bedrijfsplan. Ernst & Young doet een aantal aanbevelingen die het geheel nog kan versterken. Bij dit advies is in een bijlage een overzicht gevoegd van de gedane aanbevelingen door E&Y, voorzien van reacties van onze kant. De belangrijkste hebben betrekking op de inperking van risico's, zoals het zich (vooraf) verzekeren van contracten en de zelfstandigheid van warmtenet in een BV.

Het voorstel aan u is om in te stemmen met het bedrijfsplan 2012 – 2041 en voor de uitwerking voor de jaren 2013 en 2014 in principe een raamkrediet beschikbaar te stellen van 13,9 miljoen euro bruto. In twee stappen: een eerste tranche van 3,5 miljoen euro voor noodzakelijke investeringen op de korte termijn en voor de reeds gedane investeringen die het eerdere krediet van 4 miljoen te boven gaan. Daarna de tweede tranche van 10,4 miljoen euro zodra er contracten liggen met AkzoNobel, Stork en Siemens. Daar zal in een afzonderlijk raadsvoorstel op worden teruggekomen, zodat er een nieuw moment is van go – no go. Ons college en de directie van WNH zullen binnen het raamkrediet gedetailleerde projectkredieten beschikbaar stellen met het oog op de beheersbaarheid, het vaststellen van afschrijvingstermijnen en een adequate verantwoording. Over ontwikkelingen en afwijkingen zult u tussentijds via beraps en jaarverslagen worden geïnformeerd. Vervolgens zal, zolang er nog geen sprake is van een BV, jaarlijks aan u een voorstel worden gedaan voor benodigde aanvullende kredieten voor de volgende jaarschijf of jaarschijven, afhankelijk van de doorgaande planontwikkeling.

SAMENVATTING VAN HET RAADSVORSTEL EN HET VERVOLGTRAJECT – VERVOLG 2

Risicoparagraaf

Het beschikbaar stellen van nieuwe kredieten betekent een verhoging van het risicoprofiel voor de gemeente Hengelo. Voor het bepalen van het risicoprofiel geldt de vergelijking: risicobedrag * kans dat risico zich voordoet = benodigd weerstandsvermogen. De exploitatiesaldi vertonen volgens de haalbaarheidsberekeningen een wisselend patroon. Aanvankelijk positief, daarna een aantal jaren in de min en over 10 jaren definitief in de plus. Cumulatief loopt echter het negatieve exploitatieresultaat maximaal op tot minder dan 0,5 miljoen euro in 2024. Met behulp van het gemeentelijke risicomodel Naris is becijferd dat er vanuit Warmtenet in de loop van de jaren een benodigde extra weerstandscapaciteit ontstaat van 0,6 miljoen euro.

PLAATSGEVONDEN COMMUNICATIE, DE RESULTATEN DAARVAN EN HET COMMUNICATIEPLAN VOOR HET VERVOLGTRAJECT

Een communicatieparagraaf maakt deel uit van het bedrijfsplan en is opgenomen in deel B. Het plan en bijbehorende adviezen zijn afgestemd met de provincie. Deel C ligt vertrouwelijk ter inzage.

VOORSTEL AAN DE RAAD

Aan de raad wordt voorgesteld:

1. In te stemmen met het bedrijfsplan Warmtenet Hengelo 2012 – 2041, bestaande uit de delen A, B en C.
2. Gelet op het feit dat het college op grond van artikel 25, lid 2 Gemeentewet in samenhang met artikel 10, lid 2 van de WOB met het oog op bedrijfseconomische belangen van de gemeente Hengelo terzake van de inhoud van deel C geheimhouding heeft opgelegd, deze te bekrachtigen:
3. In principe een vervolgraamkrediet beschikbaar te stellen van 13,4 miljoen euro bruto, voor de jaren 2012 en 2013 voor de investeringen als aangegeven in de bijlage "Warmtenet Hengelo: investeringsoverzicht 2012 t/m 2016", met daarnaast een werkkrediet van 0,5 miljoen euro voor kansrijke aansluitingen buiten het plangebied die passen binnen de randvoorwaarden van duurzaamheid en rentabiliteit als aangegeven in het bedrijfsplan. Totaal 13,9 miljoen euro. Dekking uit aansluitbijdragen en verkoop warmte en koude als aangegeven in het bedrijfsplan.
4. Te besluiten het gevraagde krediet van 13,9 miljoen in twee tranches beschikbaar te stellen:
 - a. eerste tranche van 3,5 miljoen nu;
 - b. tweede tranche van 10,4 miljoen euro na afsluiting contracten met met AkzoNobel, Stork en Siemens. Daar zal in een afzonderlijk raadsvoorstel op worden teruggekomen, met op dat moment een go – no go moment.
5. De minimumcontractduur te stellen op 10 jaren en uit te gaan van warmtelevering door AkzoNobel "om niet", met inbegrip van de uitkoppelingskosten.
6. In te stemmen met het in één keer ten gunste van de exploitatie brengen van de aansluitbijdragen.
7. Er kennis van te nemen dat het beschikbaar stellen van het krediet, zolang nog geen sprake is van een zelfstandige BV, inhoudt dat het financiële risico voor de gemeente Hengelo wordt vergroot en dat hierover zal worden bericht in zowel tussentijdse rapportages als in de begroting en het jaarverslag van de gemeente Hengelo. Het benodigde weerstandsvermogen voor de gemeente zal in de loop van de jaren met 0,6 miljoen euro uitzetten.

RAADSVOORSTEL

REGISTRATIENR.	BEHANDELEND AMBTENAAR	SECTOR	PORT. HOUDER
11G201832	W.J. Goosen	WNH	OA
ONDERWERP			
Bedrijfsplan Warmtenet Hengelo 2012 - 2041.			

AANLEIDING EN DOEL

Algemeen

In de facetagenda Duurzaamheid, programmaplan t.b.v. de beleidsbegroting 2012, staat dat onder meer wordt ingezet op reductie van CO₂ uitstoot in Hengelo en vergroting van het gebruik van duurzame energie. Volgens programma lijn 1 "voorkomen van schaarste en schade" geldt als een van de hoofddoelen het reduceren van de uitstoot van schadelijke stoffen en het verantwoord omgaan met energie, water, grondstoffen en hulpbronnen. In dit kader wordt als speerpunt genoemd "de uitbouw van het warmtenet/energiebedrijf." Kerngebied van het warmtenet is Hart van Zuid en omgeving. De gemeente Hengelo wil **restwarmte** van industriële bedrijven en de afvalverbrandingsinstallatie gebruiken om woningen en bedrijven te verwarmen. Gebouwen in het gebied zullen worden aangesloten op het warmtenet. De winst van een dergelijk systeem zit vooral in het milieu dankzij een verminderde uitstoot aan koolstofdioxide. De gebouwen in het plangebied worden aangesloten op het warmtenet. De koppeling van de restwarmte van **AkzoNobel** met het primaire net naar **Stork City** is de basis waarop de rest van de ontwikkeling van Warmtenet in Hart van Zuid kan plaatsvinden. Deze koppeling is de *showcase* voor een duurzaam Hart van Zuid en het primaire net door de Laan Hart van Zuid is daarom de back-bone voor een Warmtenet in Hart van Zuid. Samen met de partijen **Stork** en **Siemens** is gekozen om te gaan voor het scenario van een Hoog Thermisch net (delta T van 30°C). Afnemers van restwarmte na realisatie van deze investering zijn, ROC, Siemens nieuwbouw, Stork City en Stork Thermeq.

Warmtenet

Op 11 december 2007 stemde u in met de oprichting van een warmtebedrijf en de realisatie van Warmtenet Hengelo BV. U stelde een krediet beschikbaar van 4 miljoen euro, plus een reserve voor aanloopverliezen van 2 miljoen euro. Op 26 mei 2009 besloot u in te stemmen met o.a.:

- het bedrijfsplan 2009 – 2038;
- de storting van aandelenkapitaal voor in totaal 3.570.000 euro in Warmtenet Hengelo BV (60% belang);

In totaal zou het gaan om een inbreng van 6 miljoen euro, waarvan de provincie Overijssel een 30 % belang zou nemen.

Het bedrijfsplan voorzag in een sluitende case. Alle investeringen zouden zich op termijn terugverdienen uit eenmalige aansluitbijdragen en de verkoop van warmte en koude.

Ontwikkelingen

Na genoemde besluitvorming is de realisatie van een warmtenet op gang gebracht. De belangrijkste ontwikkelingen zijn:

1. Aansluitingen zijn volgens plan gerealiseerd in Hart van Zuid, het ROC, Metropool, Berflo Es, Veldwijk, Brouwerijterrein, 't Groothuis en het Gezondheidspark. In het 1^e kwartaal 2012 zullen er 500 woningen zijn aangesloten en 80.000 m² gebouwen.
2. Er liggen gevorderde plannen voor de aansluiting van gebouwen van Stork en Siemens per 1-9-2013 door de inzet van restwarmte van AkzoNobel.
3. Van de Stichting Experimenten Volkshuisvesting is een subsidie van 1,5 miljoen euro toegezegd voor het verduurzamen van Eaton als eerste stap in de ontwikkeling van Westermaat Noord. Daarnaast maakt Warmtenet kans op een Europees subsidie van 1 miljoen euro voor de verdere doorontwikkeling in het algemeen. Op 17 april a.s. weten we of de aanvraag wordt afgewezen dan wel opgaat voor de vervolgfase. En eerder is al een subsidiebeschikking ontvangen van 0,8 miljoen euro voor een Bio-Wkk op pyrolyse-olie van BTG-BTL, draaiende met behulp van een turbine van Opra.
4. Warmtenet Hengelo heeft in de "green deal" tussen rijk en de provincie een plaats gekregen voor onder andere de inzet van restwarmte van AkzoNobel voor projecten aan de oostkant van Hengelo. De uitwerking daarvan zal in de komende maanden plaatsvinden en worden vertaald in concrete plannen.
5. Tot feitelijke verzelfstandiging in de vorm van een BV is het tot dusver nog niet gekomen. Tussen provincie en gemeente is afgesproken daarmee te wachten tot een positieve reactie is verkregen van de Europese Commissie op de melding van staatssteun. 'Brussel' staat op zich positief tegenover het warmtenet, maar wil bediend worden met concretere plannen. Het wel of niet beschikbaar stellen van aanvullende kredieten en de daarop gebaseerde investeringsplannen maken daar deel van uit. Afgesproken is om een nieuwe melding te doen zodra de besluitvorming daarover door uw raad heeft plaatsgevonden. De reactie uit Brussel kan dan in de loop van 2012

tegemeet worden gezien.

6. In de afgelopen jaren daalden de aardgasprijzen. Dat werkt, met inachtneming van het nmda (niet meer dan anders principe), door in de verkoopprijzen van warmte en dus ook in de exploitatieprognoses. Daarnaast is er sprake van stagnatie in de bouw. Dat heeft z'n weerslag op geplande hoeveelheid aansluitingen op het net. Rekening is daarom gehouden met de intussen aangepaste woningbouwprognoses.
7. Zoals in 2011 aan u gemeld is, met het tot dusver gerealiseerde warmtenet, het beschikbaar gestelde krediet van 4 miljoen euro meer dan benut. Voor de verdere uitrol van het warmtenet zullen aanvullende kredieten beschikbaar moeten worden gesteld, waarin de overbesteding vanuit het bestaande krediet wordt meegenomen. Die overbesteding, overigens geheel gedaan in lijn met het door u vastgesteld vigerende bedrijfsplan, belooft per eind januari 2012 een bedrag van afgerond 1,7 miljoen euro.

Nieuw bedrijfsplan

Dit alles noodzaakt tot het vaststellen van een nieuw bedrijfsplan: het bedrijfsplan Warmtenet Hengelo 2012 – 2041. De looptijd van het plan is weliswaar 30 jaren, maar dat is om rekenkundige redenen gedaan met het oog op de afschrijvingstermijn voor het primaire net (de hoofdslagader) van 30 jaren. Voor wat betreft de prognose en ramingen van investeringen en aansluitingen is de scope gelegd bij een meer realistisch tijdvak van 10 jaren. De ontwikkelingen op het gebied van duurzame energie en technieken gaan snel en het is niet realistisch om nu al aannames en ramingen te doen over investeringen in de verre toekomst.

Voor de overige informatie wordt korthedshalve verwezen naar het bedrijfsplan. Dat plan bestaat uit:

Deel A: publieksversie, met voorin een samenvatting;

Deel B: het feitelijke plan met vooral veel technische én financiële wetenswaardigheden;

Deel C: de rekensheets. Dit is het niet-openbare gedeelte (zie voorstel).

Het belangrijkste onderdeel van het bedrijfsplan voor de eerstkomende jaren is de 'backbone', ofwel het primaire net met bijbehorende hardware tussen AkzoNobel en de gebouwen van Siemens, Stork en het ROC. Met de realisering daarvan komt Warmtenet op de kaart en wordt een belangrijke stap gezet in het verduurzamingsproces.

Second opinion

Vanwege het hoge investeringspotentieel, de daaraan verbonden risico's en de gevolgen er van voor de gemeentelijke weerstandscapaciteit hebben wij Ernst & Young opdracht gegeven een second opinion op het concept-bedrijfsplan uit te voeren. Uw raad is daarover geïnformeerd. Het rapport is uitgebracht op 1 februari j.l. en ligt bij de stukken ter inzage.

Het rapport geeft weliswaar geen algemeen afrondend oordeel, maar gelet op de inhoud kan het worden aangemerkt als een steun in de rug voor het bedrijfsplan. Ernst & Young doet een aantal aanbevelingen die het geheel nog kunnen versterken. Bij dit advies is in een bijlage een overzicht gevoegd van de gedane aanbevelingen door E&Y, voorzien van reacties van onze kant.

Het voorstel aan u is om (in principe) een vervolgraamkrediet beschikbaar te stellen van 13,9 miljoen euro bruto, voor de jaren 2012 en 2013, in twee tranches:

a. eerste tranche van 3,5 miljoen nu;

b. tweede tranche van 10,4 miljoen euro na afsluiting contracten met met AkzoNobel, Stork en Siemens.

Daar zal in een afzonderlijk raadsvoorstel op worden teruggekomen, met op dat moment een go – no go moment. Vervolgens zal, zolang er nog geen sprake is van een BV, jaarlijks aan u een voorstel worden gedaan voor benodigde aanvullende kredieten voor de volgende jaarschijf of jaarschijven, afhankelijk van de doorgaande planontwikkeling.

De eerste tranche is nodig om de overbesteding van het eerste krediet van 4 miljoen euro te formaliseren en voorts voor enkele reeds in het vigerend bedrijfsplan voorziene investeringen voor de korte termijn en het treffen van voorbereidingen van enkele grotere projecten, gespecificeerd als volgt:

- overbesteding	1.700.000
- investeringen in leidingen en warmte-overdrachtsstations in Hart van Zuid en Veldwijk Zuid	1.050.000
- projectvoorbereiding benutting restwarmte AkzoNobel ca	155.000
- projectvoorbereiding "verduurzaming Eaton"	190.000
- overige projecten: Thales, CTT en pyrolyse WKK	<u>405.000</u>
totaal, afgerond:	3.500.000

OVERWEGINGEN

Algemeen

Warmtenet is een belangrijk instrument van de gemeente Hengelo om haar duurzaamheidsdoelstellingen te realiseren. Het draagt bovendien bij aan de economie, techniek en innovatie in een keten van onderwijsinstellingen en bedrijven op het gebied van educatie, ideevorming, laboratoriumfase en industriële toepassing. Vooral dat laatste is het warmtebedrijf. Daartoe is het destijds opgericht en heeft het zich tot dusver ontwikkeld. Voor de verdere uitrol zijn aanvullende investeringen nodig. Het eerder beschikbaar gestelde krediet van 4 miljoen euro is ruimschoots benut. Voor de komende 5 jaren zal er afgerond 19,8 miljoen bruto worden geïnvesteerd. De eenmalige aansluitbijdragen bedragen ca. 4,8 miljoen euro. Voor 2012 en 2013 gaat het al om 13,9 miljoen euro. Het gaat om investeringen in de aanleg van onder andere hoofdleidingen, secundaire leidingen, energiecentrales, warmte-overdrachtstations en warmte-afleversets in woningen en gebouwen. Daarbij zijn inbegrepen de investeringen voor de realisatie van de afkoppeling en transport van restwarmte Van AkzoNobel door Hart van Zuid naar de Stork- en Siemensgebouwen als ook naar reeds bestaande aansluitingen als het ROC. De dekking wordt gevonden in de eenmalige aansluitbijdragen en vervolgens in de opbrengsten uit verkoop van warmte en koude. Contracten daarvoor moeten nog worden afgesloten en zijn voorwaarde voor de realisatie. Wij stellen u daarbij voor om de minimumcontractduur te leggen op 10 jaren en voorts uit te gaan van warmtelevering door AkzoNobel "om niet", met inbegrip van de uitkoppelingskosten.

Derde participant in de nog op te richten BV

Van belang is op te merken dat voor de op te richten BV, naast de deelnemende partijen gemeente Hengelo en provincie Overijssel, nog wordt gezocht naar een derde participant. Dat is een voorwaarde van de provincie voor deelname in de op te richten BV en het is opdracht van uw raad. Oogmerk is om risico's te spreiden en kennis binnen te halen. Gemeld kan worden dat er gesprekken lopen met private kennispartners. Naar verwachting zal daarover in de loop van 2012 duidelijkheid kunnen worden verschaft.

Actieradius plan

Het plan en de daarin opgenomen berekeningen hebben uitsluitend betrekking op de deelgebieden Hengelo Zuid, inclusief Hart van Zuid, het Gezondheidspark, Trivium en het Twentebad. Warmtenet Hengelo bestrijkt een veel groter zoekgebied. Als zich binnen Hengelo andere kansrijke lokaties aandienen zal Warmtenet graag een offerte uitbrengen, mits er ten minste 7 % rendement op het geïnvesteerde vermogen kan worden behaald en een verduurzaming van minimaal 50 %. In die gevallen moet soms snel kunnen worden gehandeld. Daarom wordt een werkkrediet gevraagd van 500.000 euro. De verantwoording en inpassing zal worden betrokken bij de jaarlijkse aanvragen voor vervolgekredieten.

Datzelfde geldt voor de eventuele uitrol buiten Hengelo ofwel in de regio. Voor de provincie is dit een tweede voorwaarde om risicodragend in Warmtenet Hengelo BV te participeren. Overigens zijn wij van mening dat als het tot uitrol in de regio gaat komen, de participatiegraad van de provincie substantieel moet worden vergroot. Of dat moet plaatsvinden via extra kapitaalbreng in de BV, via beschikbaarstelling vreemd vermogen of garantstellingen is voorwerp van nader overleg tussen de participanten. Ons voorstel is om dat als randvoorwaarde op te nemen.

Nog niet in het plan is opgenomen de mogelijke aansluiting van Eaton en de ontsluiting van Westermaat Noord. We zijn hierover met Eaton in gesprek. Door de Stichting Experimenten Volkshuisvesting (ministerie Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties) is voor dit project een subsidie toegekend van 1,5 miljoen euro. Op het oog een kansrijk project. Maar de plannen moeten nog worden uitgewerkt en contracten nog worden gesloten. Zodra dat het geval is zullen we daar afzonderlijk bij u op terugkomen. Wel wordt hiervoor alvast een voorbereidingskrediet gevraagd van 190.000 euro. Warmtenet Hengelo bekijkt op dit moment tevens de mogelijkheden om Thales te voorzien van restwarmte van AkzoNobel met als toekomstige potentie de planontwikkeling op het Thales - terrein en bedrijven in kanaalzone Zuid. Dat vergt nog nadere studie.

FINANCIËLE EN PERSONELE ASPECTEN

Financiële paragraaf en risico's

In hoofdstuk 7.2 van deel B wordt ingegaan op de financiële paragraaf en in het bijzonder op de risico's cq gevoeligheden. Warmtenet is in principe financieel zelfvoorzienend. De investeringen gaan voor de baten uit. En daarmee lopen gemeente en provincie, door beschikbaarstelling van kredieten, leningen en aandelenkapitaal, risico's. Maar ook in minimale varianten is er nog altijd sprake van uiteindelijk, zij het zeer geringe, positieve saldi. Een voorbeeld: bij een gemiddelde stijging van de gasprijs met 3 % per jaar en een gemiddelde rente op vreemd vermogen van 6 % wordt er nog altijd kostendekkend gedraaid. Echter, niet ontkend zal worden dat zowel gemeente als provincie miljoenenrisico's lopen.

In de plannen wordt uitgegaan van een rente van 5,5%. Dat is de omslagrente die de gemeente hanteert bij het activeren van investeringen. Wanneer de BV een feit is zal worden getracht zo goedkoop mogelijk vreemd vermogen aan te trekken. Daarbij zal, indien mogelijk, gebruik worden gemaakt van groenfinanciering. Het Energiefonds van de provincie Overijssel dat voor dit type initiatieven in het leven is

geroepen zal naar verwachting steun kunnen bieden in de vorm van financiering en/of garantstelling. Zodra het fonds feitelijk is opengesteld en Warmtenet Hengelo BV een feit is zal een aanvraag worden ingediend. De berekende rendementen van het warmtenet zijn laag en de terugverdiertijden lang. Maar die zijn in een tijd waarin fossiele brandstoffen nog altijd relatief goedkoop zijn inherent aan het investeren in duurzaamheid. Reden overigens dat 'de markt' zich terughoudend in dit segment begeeft, tenzij het om grote aantallen, lees massa, gaat. En daarom is het in Hengelo de gemeente die het, met steun van de provincie, heeft opgepakt.

Voor een duidelijk beeld over de financiële risico's moet nog het volgende worden opgemerkt: Zolang de BV nog niet is opgericht loopt de gemeente Hengelo het financiële risico over het geïnvesteerde bedrag. Daarnaast is en blijft de gemeente verantwoordelijk voor het beheer van de aansluitingen die al zijn gerealiseerd en in de komende tijd nog worden gerealiseerd. E&Y heeft in haar second opinion de denkbare risico's in beeld gebracht. Warmtenet zat al in de gemeentelijke risicoparagraaf. Doorrekening van de nieuwe investeringen levert op dat rekening moet worden gehouden met een extra beslag op de gemeentelijke weerstandscapaciteit van 0,6 miljoen euro.

Risicoparagraaf

Het beschikbaar stellen van nieuwe kredieten betekent een verhoging van het risicoprofiel voor de gemeente Hengelo. Voor het bepalen van het risicoprofiel geldt de vergelijking: risicobedrag * kans dat risico zich voordoet = benodigd weerstandsvermogen. De exploitatiesaldi vertonen volgens de haalbaarheidsberekeningen een wisselend patroon. Aanvankelijk positief, daarna een aantal jaren in de min en over 10 jaren definitief in de plus. Cumulatief loopt echter het negatieve exploitatieresultaat maximaal op tot minder dan 0,5 miljoen euro in 2024. Met behulp van het gemeentelijke risicomodel Naris is becijferd dat er vanuit Warmtenet in de loop van de jaren een benodigde extra weerstandscapaciteit ontstaat van 0,6 miljoen euro.

Het bedrijfsplan 2012 – 2041 gaat er van uit dat het bedrijf Warmtenet Hengelo BV in de loop van 2012 kan worden opgericht. Aandeelhouders zijn in ieder geval de gemeente Hengelo en de provincie Overijssel. De financieringsbehoefte van het dan private bedrijf zal extern moeten worden gerealiseerd, waarbij alle mogelijkheden voor goedkope financiering zullen worden uitgenut. Overigens valt niet uit te sluiten dat om een garantstelling van de gemeente en de provincie zal worden gevraagd. Maar zoals eerder aangegeven kan het Energiefonds Overijssel daarin een belangrijke rol spelen.

Indien om welke reden dan ook de oprichting van het bedrijf niet tot stand komt ontstaat een situatie dat de gemeente Hengelo op termijn wordt geconfronteerd met negatieve resultaten ten laste van de algemene middelen van de gemeente. Hierdoor zou de begroting licht onder druk komen te staan. Een berekening van de resultaten voor de komende jaren op grond van het thans voorliggend bedrijfsplan laat zien dat het cumulatieve exploitatieresultaat per 2024 oploopt tot 447.000 euro. De gemeente mag op grond van de BBV deze tekorten niet activeren en zal de resultaten jaarlijks moeten nemen. In dergelijke situaties is het gewenst hiervoor een reserve in het leven te roepen, met als voorstel om positieve exploitatiesaldi in die reserve te storten en negatieve er aan te onttrekken. Op dit moment beschikt de gemeente over een reserve Warmtenet voor de dekking van de aanloopverliezen; het saldo per 31-12-2011 bedroeg 1,64 miljoen euro.

Bij de berekening van de toekomstige exploitatieresultaten zijn de aansluitbijdragen ineens ten gunste van de exploitatie gebracht. Dat is op zich volgens de BBV toegestaan, maar is niet volgens gemeentelijk financieel (afschrijvings)beleid. Die is namelijk dat de aansluitbijdragen in mindering worden gebracht op de investeringen en langs die weg via afschrijving ten gunste wordt gebracht van de exploitatie. Die methodiek leidt echter voor de eerste jaren tot oplopende exploitatieresultaten van afgerond 5 miljoen euro. Daarvoor zouden reserves in het leven moeten worden geroepen, waarvoor het geld ontbreekt. Daarom is ons voorstel om, conform de suggestie van Ernst & Young maar in afwijking van het geldend beleid in dit geval er voor te kiezen de aansluitbijdragen ineens ten gunste te brengen van de exploitatie. Deze optie verschuift weliswaar de lasten naar de toekomst, maar heeft als voordeel dat er geen effecten optreden op het gemeentelijk weerstandsvermogen. Voor de exploitatie van Warmtenet op de lange termijn maakt het geen verschil.

Wanneer de BV daadwerkelijk kan worden opgericht blijft het belang van de gemeente beperkt tot haar inbreng in het eigen vermogen, dat wil zeggen het ingebracht aandelenkapitaal van 3,7 miljoen euro.

Als de Europese Commissie onverhoopt negatief beschikt ontstaat een nieuwe situatie. De gemeente is en blijft dan verantwoordelijk voor de verdere 'uitrol' en exploitatie van het Warmtenet Hengelo. In het extreme geval kan dat een risicobedrag van 14 miljoen euro zijn (maximale negatieve cash flow). In dat geval zullen we met een nieuw voorstel aan uw raad komen, waarin rekening is gehouden met de laatste stand van zaken, de risico's die daarbij behoren en een advies hoe met deze risico's om te gaan.

Alternatieve scenario's cq terugvalopties

Warmtenet Hengelo is een rijdende trein. Naast reeds voltooide projecten is op dit moment de aansluiting van woningen in Veldwijk Zuid, delen van Hart van Zuid en woningen in plan 't Groothuis in volle gang. Plannen tot aansluiting van Stork, Siemens, Eaton en mogelijk Thales zijn in voorbereiding.

Met het plan om gebruik te maken van restwarmte van AkzoNobel opent zich de weg om reeds aangesloten

gebieden als Berflo Es, Hart van Zuid en het ROC optimaal te verduurzamen. Voor ons is dat dé backbone van het warmtenet en dé kans voor verdere uitrol, verduurzaming van de energie-inzet en optimale benutting van in Hengelo op grote schaal aanwezige industriële restwarmte. Dat vergt grote investeringen.

Wat als uw raad daar niet voor kiest?

Er zijn dan twee terugvalopties:

1. warmtenet in de stationairstand.

Daarmee wordt bedoeld het in de lucht houden van de al gerealiseerde aansluitingen en afronden van de aanleg waar een start mee is gemaakt dan wel contracten voor zijn afgesloten. En dus géén backbone van AkzoNobel door Hart van Zuid naar de Stork/Siemensgebouwen en ROC. In die optie wordt er geen acquisitie meer gepleegd en vindt er geen verdergaande verduurzaming plaats van de energie-inzet en geen regionale uitrol zoals de provincie wil. Dat laatste is overigens voorwaarde voor deelneming in het warmtenet van de provincie. Ofwel, WNH valt dan terug in de beheer- en exploitatiefase. Uitgezocht zal nog moeten worden wat dat betekent voor toekomstig te realiseren aansluitingen in de 'aangewezen' verplichte gebieden als Hart van Zuid en Veldwijk.

Bij deze optie ligt het voor de hand om dan na te gaan of er in de markt een gegadigde is die het warmtenet van de gemeente wil overnemen. Alternatief is om als gemeente zelf door te gaan met de exploitatie en beheer en betere tijden af te wachten alvorens door te ontwikkelen.

2. warmtenet in een tussenversnelling.

Zelfde als onder 1, maar dan wel inzetten op kansrijke projecten als Eaton-Westermaat Noord, Thales en omgeving en andere projecten met niet al te lange terugverdientijden.

Indien uw raad voor een van deze opties kiest zal er een nieuw bedrijfsplan moeten worden opgesteld met een nieuwe kredietaanvraag.

COMMUNICATIE EN INSPRAAK

Een communicatieparagraaf maakt deel uit van het bedrijfsplan en is opgenomen in deel B. Het plan en bijbehorende adviezen zijn afgestemd met de provincie. Deel C ligt vertrouwelijk ter inzage.

VERVOLGTRAJECT EN –PRODUCTEN

Wanneer de oprichting van de BV een feit is zal dit aan uw raad worden gemeld, met inbegrip van een voorstel over de consequenties die daaruit (zullen) voortvloeien.

VOORSTEL AAN DE RAAD

Aan de raad wordt voorgesteld:

1. In te stemmen met het bedrijfsplan Warmtenet Hengelo 2012 – 2041, bestaande uit de delen A, B en C.
2. Gelet op het feit dat het college op grond van artikel 25, lid 2 Gemeentewet in samenhang met artikel 10, lid 2 van de WOB met het oog op bedrijfseconomische belangen van de gemeente Hengelo terzake van de inhoud van deel C geheimhouding heeft opgelegd, deze te bekrachtigen:
3. In principe een vervolgraamkrediet beschikbaar te stellen van 13,4 miljoen euro bruto, voor de jaren 2012 en 2013 voor de investeringen als aangegeven in de bijlage "Warmtenet Hengelo: investeringsoverzicht 2012 t/m 2016", met daarnaast een werkkrediet van 0,5 miljoen euro voor kansrijke aansluitingen buiten het plangebied die passen binnen de randvoorwaarden van duurzaamheid en rentabiliteit als aangegeven in het bedrijfsplan. Totaal 13,9 miljoen euro. Dekking uit aansluitbijdragen en verkoop warmte en koude als aangegeven in het bedrijfsplan.
4. Te besluiten het gevraagde krediet van 13,9 miljoen in twee tranches beschikbaar te stellen:
 - a. eerste tranche van 3,5 miljoen nu;
 - b. tweede tranche van 10,4 miljoen euro na afsluiting contracten met met AkzoNobel, Stork en Siemens. Daar zal in een afzonderlijk raadsvoorstel op worden teruggekomen, met op dat moment een go – no go moment.
5. De minimumcontractduur te stellen op 10 jaren en uit te gaan van warmtelevering door AkzoNobel "om niet", met inbegrip van de uitkoppelingskosten.
6. In te stemmen met het in één keer ten gunste van de exploitatie brengen van de aansluitbijdragen.
7. Er kennis van te nemen dat het beschikbaar stellen van het krediet, zolang nog geen sprake is van een zelfstandige BV, inhoudt dat het financiële risico voor de gemeente Hengelo wordt vergroot en dat hierover zal worden bericht in zowel tussentijdse rapportages als in de begroting en het jaarverslag van de gemeente Hengelo. Het benodigde weerstandsvermogen voor de gemeente zal in de loop van de jaren met 0,6 miljoen euro uitzetten.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN HENGELO,

De secretaris

De burgemeester